

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoCsp/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418203412
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4418203412.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovvej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobcov: 1. G. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., B. XX, 2. X. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., B. XX, 3. K. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., B. P. XX, 4. T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., B. P. XX, proti žalovaným: 1. Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpená AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., Martin, P. O. Hviezdoslava 23B, IČO: 36 865 036, 2. Platiť sa oplatí s.r.o., Bratislava, Mostová 2, IČO: 45 684 618, o určenie neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere a iné, na odvolanie žalobkyne v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 27.09.2019, č. k. 6Csp/89/2018-467, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v 1. a 2. rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.01.2007 uzavretej medzi žalobcami v 1. a 2. rade na strane jednej a žalovaným v 1. rade na strane druhej zamietol. Súd žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 24.01.2007 uzavretej medzi žalobcami v 3. a 4. rade na strane jednej a žalovaným v 1. rade na strane druhej zamietol. Súd žalobu o určenie, že je neplatný výkon záložného práva žalovaného v 1. rade zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 24.01.2007 uzavretej medzi žalobcami v 3. a 4. rade na strane jednej a žalovaným v 1. rade na strane druhej zamietol. Súd žalobu o určenie, že právne úkony žalovaného v 2. rade, ktorými realizuje dobrovoľnú dražbu nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov v 3. a 4. rade, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu B., na LV č. XXXX k. ú. P., zamietol. Súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením č. 6Csp/89/2018-333 zo dňa 4.9.2018, ktorým súd žalovanému v 1. rade uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva zriadeného na zabezpečenie pohľadávky na základe zmluvy o záložnom práve zo dňa 24.1.2007 formou dobrovoľnej dražby nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností Okresného úradu B. Z., katastrálny odbor, na LV č. XXXX k. ú. P. Súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením č. 6Csp/89/2018-333 zo dňa 4.9.2018, ktorým súd žalovanému v 2. rade uložil povinnosť zdržať sa realizácie dobrovoľnej dražby nehnuteľností, ktoré sú vo vlastníctve žalobcov v 3. a 4. rade a ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor, na LV č. XXXX k. ú. P.

Žalobcovia v 1., 2., 3. a 4. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v 1. rade náhradu trov konania v plnom rozsahu a to v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd rozhodne o výške náhrady trov konania a ktoré súd vydá po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobcovia v 1., 2., 3. a 4. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v 2. rade náhradu trov konania

v plnom rozsahu a to v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd rozhodne o výške náhrady trov konania a ktoré súd vydá po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Žalobcom v 1., 2., 3. a 4. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v 1. rade náhradu trov konania o návrhu žalobcov v 1., 2., 3. a 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu a to v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd rozhodne o výške náhrady trov konania a ktoré súd vydá po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Žalobcovia v 1., 2., 3. a 4. rade sú tiež povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v 2. rade náhradu trov konania o návrhu žalobcov v 1., 2., 3. a 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu a to v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd rozhodne o výške náhrady trov konania a ktoré súd vydá po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 3. a 4. rade náhradu trov konania o návrhu žalobcov v 3. a 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia v sume 33 eur a to do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Žalobcovia v 1., 2., 3. a 4. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť Okresnému súdu Nové Zámky súdny poplatok za žalobu v sume 298,50 eur a súdny poplatok za návrh žalobcov v 1., 2., 3. a 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia v sume 33 eur a to do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Žalobcovia v 3. a 4. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť Okresnému súdu Nové Zámky súdny poplatok za návrh žalobcov v 3. a 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia v sume 33 eur a to do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovia v 1. a 2. rade sa domáhali určenia neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere, ktorú uzatvorili žalobcovia v 1. a 2. rade so žalovaným v 1. rade dňa 24.01.2007, na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 2.030.000,- Sk v prepočte 67.383,65 eura a určenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva a mandátnej zmluvy zo dňa 24.01.2007, ktorú uzatvorili žalobcovia v 3. a 4. rade so žalovaným v 1. rade, ktorej zálohom boli označené nehnuteľnosti na zabezpečenie pohľadávky poskytnutej žalovaným v 2. rade žalobcom v 1. a 2. rade a to z dôvodov, že úverová zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou a preto žiadali súd tieto zmluvy podrobiť súdnej kontrole, pretože obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň tiež žiadali, aby súd určil, že výkon záložného práva záložného veriteľa o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam je neplatný a tiež, že právne úkony dražobníka, t. j. žalovaného v 2. rade, ktorými realizuje dobrovoľnú dražbu nehnuteľnosti sú neplatné. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 137 CSP, § 1 ods. 1, 2 písm. e/ zák. č. 258/2001 Z. z., § 123 a § 126 ods. 1 OZ, ust. § 3 ods. 2, § 7 ods. 1, § 2 písm. g/ a § 21 ods. 2, 4 a 5 zák. č. 527/2002 Z. z., ako aj ust. § 34, § 35, § 37, § 38, § 39 a § 40 ods. 1 OZ, § 43, § 46 a § 49a OZ, § 151a, § 151b, § 151j OZ, § 552 OZ, § 489 OZ, § 491 ods. 1 OZ, § 565 OZ, § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že čo sa týka určenia neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 24.01.2007 uzatvorenej medzi žalobcami v 1. a 2. rade ako dlžníkmi a žalovaným v 1. rade ako veriteľom považoval za žalobu za nedôvodnú. Žalobcom v 1. a 2. rade bol poskytnutý úver zo strany žalovaného sume 2.030.000,- Sk (67.383,65 eura), ktorý sa žalobcovia zaviazali splácať v mesačných splátkach v sume 10.767,- Sk po dobu 353 kalendárnych mesiacov, počnúc dátumom prvej splátky 20.08.2007, pričom konečná splátka úveru bola určená na deň 20.12.2036, pričom každá splátka bola splatná 20. deň v kalendárnom mesiaci. Súd túto zmluvu o splátkovom úvere nepovažoval za spotrebiteľskú zmluvu s poukazom na ust. § 1 ods. 2 písm. e/ zák. č. 258/2001 Z. z., keďže v danom prípade išlo o zmluvu, na základe ktorej bol žalobcom v 1. a 2. rade poskytnutý úver nad hodnotu SK zodpovedajúcu 20.000 eur. Zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 24.01.2007 uzavretej medzi žalovaným v 1. rade ako záložným veriteľom a žalobcami v 3. a 4. rade ako záložcami mal za preukázané, že predmet záložného práva bol na zabezpečení pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným v 1. rade zo dňa 24.01.2007, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísané v katastri Okresného úradu B. Z., katastrálny odbor na LV č. XXXX, kat. úz. P. ako parc. reg. „C“ č. XXXX zast. plochy a nádvorí o výmere XXX m² a rodinný dom súp. č. XXXX, nachádzajúci sa na parc. reg. „C“ č. XXXX kat. úz. P. V čl. V. bod X uvedenej zmluvy sa uvádza, že ak dlžník, t. j. žalobcovia v 1. a 2. rade nebudú riadne a včas splácať pohľadávku, je záložný veriteľ oprávnený začať s výkonom záložného práva, v rámci ktorej uspokojí svoju pohľadávku z výťažku predaja zálohu Žalobcovia v 1. a 2. rade svoj záväzok splácať riadne a včas poskytnutý úver nespĺnili, keďže k dátumu 24.07.2014 dlžili žalovanému v 1. rade sumu 69.724,42 eura a preto žalovaný v 1. rade pristúpil k realizácii výkonu záložného práva a to formou dobrovoľnej dražby podľa zák. č. 257/2002 Z. z. V súvislosti s vykonaním dražby bol za účelom ohodnotenia ceny nehnuteľnosti vypracovaný znalecký posudok znalca N.. N.

T., podľa ktorého hodnota predmetných nehnuteľností predstavovala 61.700 eur a znalecký posudok znalca Ing. Y. U., podľa ktorého hodnota predmetných nehnuteľností predstavovala sumu 60.900 eur. Z takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere je potrebné zamietnuť, keďže žalobcovia v priebehu konania neuviedli žiadny zákonný dôvod, pre ktorý by súd mal určiť, že uvedená zmluva je neplatná. Neplatnosť uvedenej zmluvy tvrdili, avšak bez uvedenia konkrétnych skutočností, ktoré by mali podľa zákona spôsobiť neplatnosť uvedenej zmluvy. Čo sa týka žalobcov v 3. a 4. rade voči žalovanému v 1. rade o určenie neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere, mal za to, že neosvedčili naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti tejto zmluvy, keďže neboli jej účastníkmi, nakoľko túto zmluvu uzavreli žalobcovia v 1. a 2. rade so žalovaným v 1. rade. Z toho dôvodu žalobu žalobcov v 3. a 4. rade o určenie neplatnosti uvedenej úverovej zmluvy zamietol. Zároveň zamietol žalobu žalobcov v 1. a 2. rade o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, keďže na tomto určení nemali naliehavý právny záujem, nakoľko neboli jej účastníkmi. Zamietol žalobu žalobcov v 3. a 4. rade o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, pretože títo neuviedli žiaden zákonný dôvod ani skutočnosť, pre ktorú by mala byť zmluva vyhlásená za neplatnú. Z uvedených dôvodov potom zamietol žalobu aj ohľadne určenia, že výkon záložného práva žalovaného v 1. rade k založeným nehnuteľnostiam je neplatný. V súvislosti s tým aj žalobu o určenie, že právne úkony žalovaného v 2. rade, ktorým realizuje dobrovoľnú dražbu k nehnuteľnostiam zamietol, pretože žalobcovia ani v tomto prípade nepreukázali žiaden zákonný dôvod, resp. skutočnosť, pre ktorú by mal súd určiť, že právne úkony žalovaného v súvislosti s realizáciou dobrovoľnej dražby sú neplatné. Zároveň podotkol, že žalobcovia v 1. a 2. rade tiež neosvedčili naliehavý právny záujem na takomto požadovanom určení, pretože neboli účastníkmi zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam. K námietke žalobcov, že nedošlo k spoplatneniu predmetného úveru uviedol, že ak by aj táto námietka žalobcu bola dôvodná, nemala by vplyv na výkon záložného práva zo strany žalovaného v 1. rade, keďže výkon záložného práva podľa čl. V. uvedenej zmluvy je možný v prípade, ak dlžník nebude riadne a včas splácať pohľadávku žalovaného. Žalobcovia v 1. a 2. rade riadne a včas úver nesplácali a preto žalovaný pristúpil k výkonu záložného práva v súlade so zmluvou. Súd zároveň s poukazom na ust. § 335 ods. 1 CSP zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením zo dňa 04.09.2018 č. k. 6Csp/89/2018-333, ktoré im súd uložil povinnosť žalovanému v 1. rade zdržať sa výkonu záložného práva a taktiež zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením zo dňa 04.09.2019, č. k. 6Csp/89/2018-333, ktorým súd uložil povinnosť žalovanému v 2. rade zdržať sa realizácie dobrovoľnej dražby nehnuteľností. O trovách konania žalobcov voči žalovanému v 1. rade rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a tak isto aj voči žalovanému v 2. rade. Rozhodol tiež o trovách konania, o návrhu žalobcov v 1. až 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalobcovia v 1. až 4. rade boli neúspešní, nakoľko súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol uznesením zo dňa 13.09.2018, č. k. 6C/56/2018-163. Z toho istého dôvodu rozhodol aj o trovách konania žalobcov v 1. až 4. rade voči žalovanému v 2. rade. Rozhodol aj o povinnosti žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 3. a 4. rade náhradu trov konania, o návrhu žalobcov v 3. a 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia v sume 33 eur a rozhodol o povinnosti žalobcov v 1. až 4. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť Okresnému súdu B. Zámky súdny poplatok za žalobu v sume 298,50 eura a súdny poplatok za návrhu žalobcov v 1. až 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia v sume 33 eur podľa položky 1 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Napokon rozhodol o povinnosti žalobcov v 3. a 4. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť Okresnému súdu Nové Zámky súdny poplatok za návrh žalobcov v 3. a 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia v sume 33 eur podľa položky 1 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, keďže žalobcovia súdny poplatok za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 05.08.2018 nezaplatili.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním žalobkyňa v 2. rade a domáhala sa jeho zrušenia a vrátenia veci na nové konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že odvolanie podáva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a/ - h/ CSP. Uviedla, že na pojednávaní dňa 27.09.2019 sa nezúčastnila, nakoľko bola práceneschopná. Je dlhodobo chorá, pohybuje sa s ťažkosťami pomocou rolátora a stav sa jej náhle zhoršil a musela ísť k lekárovi. Súd o svojom stave informovala a žiadala o odročenie pojednávania, napriek tomu súd skonštatoval, že podľa oznámenia ošetrojúceho lekára zo dňa 22.07.2019 bola schopná zúčastniť sa súdneho pojednávania. Vzhľadom k termínu zhoršenia k jej bolestivému stavu si nevedela zariadiť zastupovanie na súdnom pojednávaní, preto žiadala o odročenie. Na tomto pojednávaní sa nezúčastnil ani žalobca v 1. rade, ktorý sa dodatočne ospravedlnil z dôvodu jej sprievodu k ošetrojúceму lekárovi. Uviedla, že rokovali so žalovaným v 1. rade o možnosti splatiť zameškaný dlh, avšak žalovaný v 1. rade im ponúkol možnosť splácať jedenásť mesiacov ponúknuťú splátku a v dvanástom mesiaci doplatiť celú výšku úveru, avšak to nebolo v ich reálnych možnostiach

a preto túto možnosť odmietli. Napokon do dnešného dňa žalovaný v 1. rade nedoložil a nepreukázal napriek ich výzve, akým spôsobom bola určená výška sumy zostatku úveru, ktorú bolo treba splatiť po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Poukázala na ust. § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 OZ, keď podľa jej názoru zmluva je spotrebiteľská a preto aplikácia § 506 Obchodného zákonníka je vylúčená. Poukázala na ust. § 121 ods. 3 OZ a § 503 ods. 1 - 3 Obchodného zákonníka a uviedla, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa zmluva o spotrebiteľskom úvere zaniká. Zánikom zmluvy zanikajú práva a povinnosti zmluvných strán v nej uvedené. Spotrebiteľovi vzniká povinnosť vrátiť nesplatenú istinu a splatné úroky, ktorých výška sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. V prípade omeškania spotrebiteľa s vrátením týchto prostriedkov je spotrebiteľ povinný platiť výlučne úroky z omeškania, avšak nie riadne úroky. Pre prípad výskytu akýchkoľvek pochybností ohľadne výkladu problematiky nároku veriteľa na riadne úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa poukázala tiež na povinnosť vykladať právne normy v otázke spotrebiteľských zmlúv v prospech spotrebiteľa. Je preto názoru, že veriteľ dodnes nepreukázal správnosť vyčíslenej pohľadávky čo do výšky a dôvodu. Mohol tiež podať žalobu o zaplatenie pohľadávky, avšak veriteľ namiesto toho ihneď využil inštitút dobrovoľnej dražby ako vážneho zásahu do života všetkých dotknutých osôb. Pripustila, že predmetná zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 258/2001 Z. z., avšak je to spotrebiteľská zmluva a ako na spotrebiteľskú zmluvu je potrebné na ňu nazerať. Tiež má za to, že samotné platenie poplatkov za poskytnutý úver sa dá považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa - veriteľa. Ak teda existuje pochybnosť o tom, že niektorá podmienka dojednaná v zmluve je neprijateľná, súd má z úradnej moci predmetnú zmluvu preskúmať a súd prvej inštancie zmluvu z hľadiska neprijateľných zmluvných podmienok nepreskúmal. Namietala, že hodnota predmetnej nehnuteľnosti stanovená znaleckými posudkami absolútne neodzrkadľuje reálnu hodnotu nehnuteľnosti. Poukázala na mylný výklad ust. § 1 ods. 2 písm. e/ zák. č. 258/2001 Z. z., pretože samotný úver nie je spotrebiteľským úverom v zmysle predmetného zákona, keďže sa jedná o spotrebný úver, ktorý bol určený na rekonštrukciu rodinného domu, avšak samotná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a môže sa domáhať určovacou žalobou určenia jej neplatnosti. Pokiaľ je ako odporujúce zákonu neplatné dojednanie o založení hlavného záväzku, nemohlo platne vzniknúť ani jeho zabezpečenie a teda neplatnou je aj zmluva o zriadení záložného práva a preto sa žalobcovia v 3. a 4. rade domáhajú určenia jej neplatnosti. V závere uviedla, že žalovaný v 1. rade do dnešného dňa nepredložil dôkaz - písomné poverenia zamestnancov spoločnosti, ktorí konali v jej mene a rozsahu ich oprávnení.

4. K odvolaniu sa vyjadril žalobca v 3. rade, ktorý uviedol, že sa pripája k odvolaniu a žiada, aby rozsudok súdu prvej inštancie bol zrušený a vrátený na ďalšie konanie a rozhodnutie. Vo svojom vyjadrení uviedol, že súhlasí s vyjadrením žalobkyne v 2. rade, že jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Potvrdil, že ponuka Slovenskej sporiteľne a.s. bola nastavená tak, že sa nedala dodržať a splniť. Myslí si, že dražba je naozaj krajným riešením, pretože existujú aj iné možnosti a banka jedná z pozície moci nad ich životmi. Je dôchodca aj s manželkou a nehnuteľnosť je ich obydľím a v prípade dražby by sa z nich stali prakticky bezdomovci. Hodnota domu, ktorú stanovili znalci svojimi znaleckými posudkami, absolútne neodzrkadľuje jeho reálnu hodnotu.

5. K vyjadreniu k odvolaniu žalobkyne v 2. rade sa vyjadrila žalobkyňa v 4. rade, ktorá uviedla vo svojom vyjadrení tie isté skutočnosti, ako žalobca v 3. rade a uviedla, že s vyjadrením žalobcu v 3. rade sa plne stotožňuje, pričom zopakovala, že dom je ich jediné obydlie a v prípade dražby by sa stali bezdomovcami. Podľa jej názoru existuje ešte stále riešenie, ktoré by bolo prijateľné a stále nie je neskoro, aby sa celá vec vyriešila v prospech všetkých zúčastnených strán.

6. K vyjadreniu žalobkyne v 4. rade sa vyjadril žalobca v 3. rade, ktorý uviedol, že zotrváva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. K vyjadreniu žalobkyne v 4. rade ako aj k vyjadreniu žalobcu v 3. rade sa vyjadrila žalobkyňa v 2. rade, ktorá uviedla, že sa s ich vyjadrením stotožňuje.

8. K vyjadreniu žalobkyne v 4. rade a v 3. rade sa vyjadril žalobca v 1. rade, ktorý uviedol, že sa s ich vyjadreniami plne stotožňuje.

9. Žalovaní v 1. a 2. rade sa k odvolaniu nevyjadrili.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP) a že spĺňa náležitosti § 365 a nasl. CSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

11. Skôr ako odvolací súd pristúpil k vecnému prejednaniu sporu, zaoberal sa námietkou žalobkyne v 2. rade v tom smere, že na pojednávaní dňa 27.09.2019 sa nezúčastnila, nakoľko bola práceneschopná a v dôsledku zhoršenia jej zdravotného stavu sa pojednávania nemohla zúčastniť, o čom súd informovala a požiadala o odročenie pojednávania. Odvolací súd teda zisťoval, či súd prvej inštancie nesprávnym právnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu - porušenie práva na spravodlivý proces sú:

a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces,

b/ nesprávny procesný postup súdu. Odvolací súd skúmal, či došlo k procesnej vade, ktorú namietala odvolateľka. Mal pritom na zreteli, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytnuté právnym poriadkom. Pod pojmom procesný postup sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu ich procesných oprávnení a mariaca sa možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj rozsudok 1Cdo 202/2017, 5Cdo 112/2018). Postupom súdu možno rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

13. Podľa § 183 ods. 1 CSP, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

14. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela, alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať (ods. 3).

15. Posúdenie dôležitosti dôvodu na odročenie termínu pojednávania posudzuje súd podľa konkrétnych okolností prípadu a môže ich preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie termínu pojednávania. Strana sporu alebo zástupca, ktorý žiadajú o odročenie termínu pojednávania, musia tento dôvod súdu oznámiť tak, aby mohol posúdiť, či sú alebo nie sú naplnené zákonné dôvody na odročenie pojednávania. Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené na deň 27.11.2018, na ktoré sa žalobkyňa prípisom zo dňa 23.11.2018 ospravedlnila z dôvodu, že je práceneschopná, pričom priložila potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti, ktoré jej bolo vydané ošetrovujúcim lekárom MUDr. K. K., všeobecným lekárom pre dospelých. Toto pojednávanie bolo odročené na 15.01.2019, z ktorého sa opätovne žalobkyňa v 2. rade ospravedlnila a opakovane predložila potvrdenie o trvaní dočasnej práceneschopnosti. Takto boli odročené ďalšie pojednávania, ktoré boli nariadené na deň 22.02.2019, 19.03.2019, 26.04.2019, z ktorých sa žalobkyňa v 2. rade ospravedlnila z dôvodu pretrvávajúcej sa práceneschopnosti. Pojednávanie, ktoré bolo nariadené na 14.06.2019, z tohto sa ospravedlnila žalobkyňa v 4. rade a ďalšie pojednávanie nariadené na 16.07.2019 opätovne bolo odročené z dôvodu stále pretrvávajúcej práceneschopnosti žalobkyne v 2. rade. Následne súd prvej inštancie robil dotaz na ošetrojúceho lekára žalobkyne v 2. rade, či je schopná zúčastniť sa pojednávania nariadeného na deň 27.09.2019, kde ošetrojúci lekár prípisom zo dňa 22.07.2019 oznámil, že pacientka je schopná zúčastniť sa súdneho pojednávania. Žalobkyňa sa z tohto pojednávania dňa 26.09.2019 ospravedlnila, pričom opätovne predložila potvrdenie o trvaní dočasnej práceneschopnosti, avšak ďalej uviedla, že sa jej aktuálne zhoršil stav a trpí akútnym reumatickým zápalom, ktorý ju obmedzuje v pohybe, silnými bolesťami, a z toho dôvodu sa nemôže zúčastniť na pojednávaní a preto žiadala o odročenie a vytyčenie nového termínu pojednávania. Súd pojednávanie dňa 27.09.2019 uskutočnil a

pojednával v neprítomnosti žalobcov v 1. a 2. rade a v neprítomnosti zástupcu. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie mohol pojednávanie uskutočniť i v neprítomnosti žalobkyne v 2. rade, pretože táto predložila potvrdenie o trvaní dočasnej práceneschopnosti, z ktorého je zrejmé, že dátum posledného ošetrenia a kontroly bol 20.09.2019. Pojednávanie bolo nariadené na 27.09.2019 a lekár na dotaz súdu oznámil, že z dôvodu tejto pretrvávajúcej práceneschopnosti je schopná sa pojednávania zúčastniť. Žalobkyňa v 2. rade nepredložila potvrdenie o aktuálnom zhoršení jej zdravotného stavu, ktoré by preukazovalo, že sa dňa 27.09.2019 podrobila lekárskemu vyšetreniu a takéto lekárske potvrdenie nepredložila ani dodatočne tak, ako jej ukladá ust. § 183 CSP. Keďže žalobkyňa v 2. rade ani dodatočne nepredložila potvrdenie, že dňa 27.09.2019 sa nemohla z dôvodu náhleho zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť pojednávania, nemožno konštatovať, že by súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Naopak, odvolací súd toto konanie žalobkyne s poukazom na množstvo odročených pojednávanií práve z dôvodu ospravedlnenia sa na strane žalobkyne, považoval za procesnú obštrukciu s cieľom bezdôvodného predlžovania občianskeho súdneho konania. Napokon samotnej žalobkyne by malo byť v záujme pojednávania sa zúčastniť, keďže podala žalobu.

16. V Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky bolo publikované rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo 130/2012 pod R 132/2014, ktorého právna veta znie: „V Zmysle § 119 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. januára 2012 je zdravotný stav účastníka konania dôvodom na odročenie pojednávania len ak je súdu, a to už spravidla pred rozhodnutím o žiadosti o odročenie pojednávania, preukázané vyjadrením ošetrojúceho lekára, že účastník konania nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa pojednávania.“ V uvedenom rozhodnutí sa poukazuje na to, že § 119 ods. 3 OSP bol do procesného kódexu zaradený za účelom zabezpečenia plynulosti konania a zamedzenia obštrukcií účastníkov vyhýbaním sa účasti na pojednávanií a ospravedlňovaním ich neúčasti zdravotnými dôvodmi. Toto rozhodnutie spočíva na názore, že zdravotný stav účastníka je dôvodom na odročenie pojednávania len v prípade, že účastník nie je schopný „bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu“ sa zúčastniť pojednávania, pričom uvedené musí vyplývať z vyjadrenia ošetrojúceho lekára. O dôvod na odročenie pojednávania podľa tohto ustanovenia ide teda iba vtedy, keď (už) v čase rozhodovania súdu je žiadosť o odročenie pojednávania doložená kvalifikovaným vyjadrením lekára o tom, že žiadajúci účastník sa z relevantných zdravotných dôvodov nemôže zúčastniť pojednávania.

17. Následne odvolací súd pristúpil k vecnému prejednaniu sporu. Žalobkyňa vo svojom odvolaní poukazuje na odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a/ - h/ CSP, avšak tieto odvolacie dôvody žiadnym spôsobom nekonkretizovala. Namietala v odvolaní, že došlo k nesprávnemu výkladu ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že preskúmaním veci zistil, že medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným v 1. rade bola dňa 24.01.2007 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere. Podľa § 1 ods. 2 písm. e/ zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 eur a nad hodnotu 2.000 eur; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver. Predmetom zmluvy o úvere uzavretej medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným v 1. rade bolo poskytnutie úveru vo výške 67.383,65 eura. Zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcami v 1. rade a žalovaným v 1. rade preto nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa tohto zákona. Zákon č. 129/2010 Z. z. nadobudol účinnosť odo dňa 02.04.2010, t. j. až po uzavretí predmetnej zmluvy o úvere, pričom podľa § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. reálne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v ods. 2 neustanovuje inak. Z uvedeného dôvodu súd správne konštatoval vo svojom rozhodnutí, že zmluva o úvere nie je zmluva o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na to, že medzi žalobcom v 1. a 2. rade a žalovaným v 1. rade nebola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 258/2001 Z. z., na predmetnú vec nebolo možné aplikovať ani ustanovenia tohto zákona na posúdenie, či predmetná zmluva o úvere obsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. a/, b/, d/ - j/, k/ a l/, čo by mohlo mať za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bezpoplatkový. Táto skutočnosť však nebráni tomu, aby súd uvedenú zmluvu o úvere preskúmal v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

18. K námietke žalobkyne v 2. rade, že zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, k tomuto odvolací súd dodáva, že tak v samotnej žalobe, ako v odvolaní žalobkyňa neoznačila, aké neprijateľné podmienky v zmluve sú zakotvené, pričom v samotnej žalobe odkazuje len na rôzne rozhodnutia krajských súdov,

ako aj rozhodnutia súdneho dvoru, a len vo všeobecnosti uvádza a odkazuje na § 37 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa musí právny úkon urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Odvolací súd preto preskúmal tak zmluvu o úvere ako aj záložnú zmluvu s poukazom na § 37 OZ, § 39, § 43a a § 49a OZ a konštatuje, že právny úkon, ktorý uskutočnili žalobcovia v 1. až 4. rade so žalovaným v 1. rade bol urobený slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. V konaní nebolo preukázané, že by takáto sloboda vôle absentovala. Tiež nemal za to, že by úverová zmluva odporovala zákonu, alebo ho obchádzala, alebo sa priečila dobrým mravom. V čase, keď zmluva o úvere ako aj záložná zmluva bola uzatváraná, bola v súlade so zákonom, neobchádzala ho a nepriečila sa dobrým mravom. Tieto zmluvy neboli spochybňované v čase ich uzatvorenia. K spochybňovaniu došlo až v čase, keď žalovaný v 2. rade pristúpil k dobrovoľnej dražbe nehnuteľnosti. Taktiež nebolo preukázané, že by žalobcovia uskutočnili právny úkon v omyle a že by v čase uzatvorenia zmluvy neboli právne spôsobilí na právne úkony. Napokon tak v samotnej žalobe ani v odvolaní tieto námietky neuvádzali, len všeobecne poukázali na ust. § 37 OZ. Z uvedeného vyplýva, že nebol naplnený ani odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, keďže žalobcovia žiadne dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností nenavrhli vykonať. V tejto súvislosti odvolací súd ešte dodáva, že úverová zmluva ako aj záložná zmluva boli uzatvorené v súlade so slobodnou a vážnou vôľou zmluvných strán. Žalobcovia mali slobodnú možnosť výberu subjektu na trhu poskytovateľov úverov, s ktorým budú rokovať a následne uzatvoria úverovú zmluvu a záložnú zmluvu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 23Cdo/1201/2009, v zmysle ktorého ochranu spotrebiteľa nie je možné poňať ako ochranu jeho ľahkomyselnosti a nerozvážnosti. Žalobcovia mali možnosť vybrať si banku spĺňajúcu ich požiadavky, pričom na slovenskom trhu žalovaný nebol ojedinelým subjektom a žalobcovia neboli nijako ani nútení súhlasiť s podmienkami úverového vzťahu. Spotrebiteľ si musí byť vedomý, že nielen subjektom práva ale aj subjektom povinností vyplývajúcich z úverového vzťahu a rizík z následkov v prípade, že tieto povinnosti porušuje. Záujemca o získanie úveru má vždy možnosť preskúmať relevantný bankový trh a vybrať si správny produkt vyhovujúci jeho podmienkam, o ktorom usúdi, že je pre neho vhodný, hlavne čo sa týka reálneho splácania. Žalobcovia prejavili záujem o uzatvorenie zmluvy o úvere a aj zmluvy o zriadení záložného práva a všetkých podmienkach splácania aj následkoch nesplácania boli vopred informovaní, boli oboznámení aj s možnosťou výkonu záložného práva. So všetkými týmito podmienkami súhlasili svojim podpisom na uvedených zmluvách.

19. Žalobkyňa v 2. rade vo svojom odvolaní ďalej uvádzala, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru, zmluva o spotrebiteľskom úvere zaniká a spotrebiteľovi vzniká povinnosť vrátiť nesplatenú istinu a splatné úroky, ktorých výška sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. V prípade omeškania spotrebiteľa s vrátením týchto prostriedkov je spotrebiteľ povinný platiť výlučne úroky z omeškania, avšak nie riadne úroky.

20. Aj keď pre danú vec táto námietka nie je relevantná, odvolací súd odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 42/2020, ktorý danú problematiku riešil a dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Obdobný záver bol zaujatý aj v rozsudkoch Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo 237/2019, 6Cdo 193/2018, 1Cdo 94/2019. Najvyšší súd SR ďalej konštatoval (1Cdo 94/2019), že ak by spotrebiteľ platil dojednaný úrok z úveru, ale potom, keď by kvôli porušeniu jeho zmluvných povinností došlo k zaplateniu úveru, platil by len zákonný úrok z omeškania (ktorý je nižší ako úrok z úveru) bolo by pre dlžníka výhodnejšie byť v omeškaní než úver riadne splácať.

21. Aj keď žalovaná v 2. rade uviedla, že žiada rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, vo svojom odvolaní neuviedla žiadne odvolacie dôvody, pre ktorý by mal byť rozsudok zrušený i v častiach, v ktorých bolo rozhodnuté o zrušení neodkladného opatrenia (výrok V., VI.) , v časti trov konania (výroky VII., VIII., IX., X., XI.) a v časti o zaplatení súdneho poplatku (výrok XII., XIII.), preto odvolací súd v dôsledku absencie odvolacích dôvodov nevedel, aké vady odvolateľka namieťa. I napriek neuvedeniu odvolacích dôvodov, odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie i v týchto častiach a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v uvedených výrokoch V. - XIII. je vecne správny a preto i v týchto častiach rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).